

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 2 2 5 4 1 2 1

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 1

Strukturirane naloge

Četrtek, 30. avgust 2012 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpisite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapisite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. naloga

Blaž se je pred odhodom na praznovanje priateljevega rojstnega dneva sporekel s starši, zato je bil na zabavi molčeč in čemeren. Andreja, ki Blaža od prej ni poznala, je začudeno vprašala priateljico: »Kako si mi lahko opisala Blaža kot družabnega in zabavnega fanta?«

- 1.1. Opredelite socialno zaznavanje in poimenujte napako socialnega zaznavanja, ki je razvidna iz Andrejinega vprašanja. Navedite značilnosti te napake. (4 točke)
  - 1.2. Navedite in opišite še dve napaki socialnega zaznavanja, ki bi se lahko pojavili pri opazovanju Blaža. Vsako opisano napako ponazorite z Andrejinim razmišljanjem o Blažu. (4 točke)
  - 1.3. Presodite posledice napak v socialnem zaznavanju drugih ljudi in samega sebe ter predlagajte načine za zmanjšanje teh napak. (4 točke)

2. naloga

Dijak je v raziskovalni nalogi ugotavljal priljubljenost grozljivk in razloge za njihovo gledanje pri mladostnikih. Za zbiranje podatkov je uporabil vprašalnik, v katerem je udeležence raziskave spraševal, kako pogosto gledajo grozljivke, zakaj jih gledajo, kako doživljajo dogajanje v njih, ali grozljivke vplivajo na njihovo mišljenje in čustvovanje ...

- 2.1. Opredelite tehniko vprašalnika ter poimenujte in opišite dva tipa vprašanj, ki jih v njem lahko uporabimo. (4 točke)

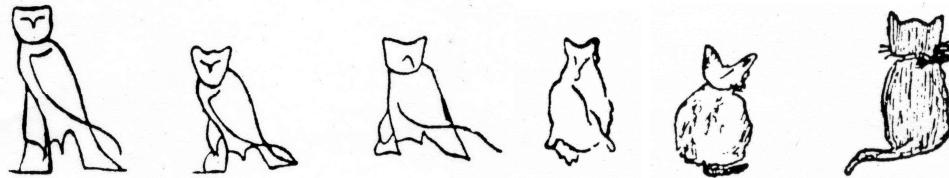
2.2. Sestavite en primer za vsak tip vprašanj v vprašalniku o gledanju grozljivk med mladostniki. (Ob vsakem primeru vprašanja napišite, kateri tip vprašanj ponazarja.) Ker uporaba vprašalnika v opisanem primeru temelji na introspektivnih poročilih, razložite, zakaj je introspekcija metoda, ki je posebna za psihologijo. (4 točke)

2.3. Presodite in pojasnite prednosti in pomanjkljivosti uporabe introspekcije v psiholoških raziskavah. (4 točke)

3. naloga

V raziskavi so preizkušancem pokazali sliko predmeta, ki so si jo morali zapomniti. Za preverjanje sprememb med pozabljanjem slikovnega gradiva so uporabili metodo serijske reprodukcije (obnove). Po desetih reprodukcijah se je stilizirana slika sove spremenila v sliko mačke, kakor nam potek raziskave prikazuje spodnja slika.

(Vir: Pečjak, V. (1965). Poglavlja iz psihologije. Ljubljana: DZS.)

- 3.1. Opredelite proces pomnjenja in proces pozabljanja.
Ugotovite, katero vrsto sprememb v zapomnitvi ponazarja mladostnik,
ki si namesto predstavljenih desetih slik zapomni le štiri. (4 točke)

3.2. Ugotovite, katero vrsto sprememb v zapomnitvi ponazarja zgornja slika,
in razložite vzrok takšnih sprememb. Opišite še nekaj sprememb takšne
vrste pri slikovnem gradivu. (4 točke)

3.3. Predlagajte in utemeljite različne načine za izboljšanje zapomnitve. (4 točke)

4. naloga

Prijatelja, ki obiskuje zadnji letnik dodiplomskega študija, se pogovarjata o prihodnji zaposlitvi. Miha pravi, da ne bi želel biti zaposlen v službi, kjer je na vodilnem položaju ženska, ker se mu zdijo ženske premalo razumne in odločne. Tadej pa pravi, da se mu zdi še huje imeti v službi temnopoltega sodelavca, saj vsi vemo, da črnce zanima le glasba in šport, pri delu pa se nanje ne moreš zanesti.

- 4.1. Opreelite pojmom predsodka. Kateri vrsti predsodkov izražata mladostnika v besedilu naloge? (4 točke)

4.2. Vsako od prepoznavnih vrst predsodkov ponazorite z dvema primeroma vedenja, v katerih se lahko izražajo ti predsodki. (4 točke)

4.3. Presodite in pojasnite vzroke oblikovanja predsodkov. (4 točke)

Prazna stran